

OPRTALJ, detalj freske *Polaganje u grob* u crkvi Sv. Marije

mjesto okupljanja pučanstva većih teritorijalnih zajednica. Ponekad se najstarija kršć. kulna mjesta (*domus ecclesiae*) nazivaju oratorijima, npr. u Saloni (oratorij A i B) te u Poreču. U srednjem vijeku oratorije grade pojedini feudalski na svojim posjedima za sebe ili pak za kolone koji stanuju na selištima daleko od crkve. Mnogobrojni se oratoriji grade od XII. st., kada je svaka bratovština htjela imati vlastito mjesto okupljanja; oratoriji su redovito bili posvećeni zaštitniku bratovštine. Od XVI. st. gradnja oratorija zamire, a ostali su još jedino u sklopu feudalnih dvoraca, u samostanima i biskupskim dvorovima. — Oratoriji su se u starijim razdobljima, a u velikim samostanskim i biskupskim zgradama i poslije, nalazili u okviru same zgrade ili kuće, gdje se u tu svrhu posebno raskošno uređivala jedna prostorija; od XV. st. uz dvorce se pak često grade posebne crkvice, koje su dostupne i okolnim stanovnicima, pa u tu svrhu imaju i omanji zvonik i zvono.

LIT.: E. Dyggve, *History of Salonitan Christianity*, Oslo 1951.

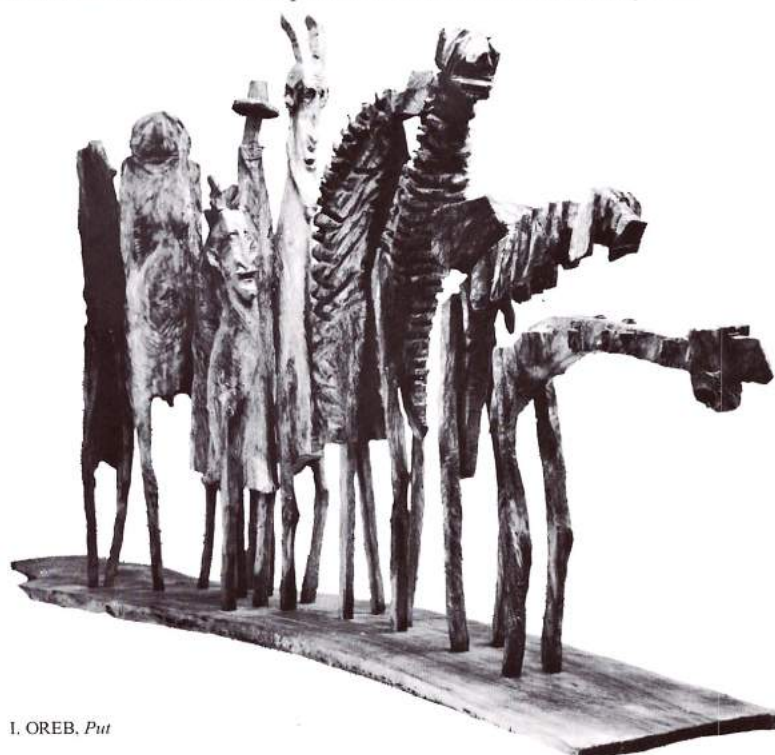
A. Bad.

OREB, Franko, arheolog i konzervator (Vela Luka, 9. II. 1939). Diplomirao arheologiju i povijest u Zadru 1962. Od 1967. konzervator u Općinskom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Splitu. Obavlja mno-
gobrojna zaštitna arheol. iskopavanja i konzervacije spomenika na području Splita, Kaštela, Solina, otoka Šolte i Korčule.

BIBL.: *Konzervatorski radovi na arheološkom lokalitetu Kapljuč u Solinu*, Peristil, 1973, 14–15; *Zaštita pučkog predgrađa Veli Varoš u Splitu*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1975, 1; *Novi arheološki nalazi u crkvi Gospe od Spinuta u Splitu*, VjAHD, 1979, 72–73; *Zaštitno iskopavanje srednjovjekovne nekropole oko crkve u Muću Gornjem (s M. Zekanom)*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1978–79, 4–5; *Lučki objekt u Saloni, Primjer gradnje na stupovima*, u knjizi: *Materijali, tehnike i strukture predantičkog i antičkog graditeljstva na istočnom jadranskom prostoru*, Zagreb 1980; *Archaeological Excavations in the Eastern Part of Ancient Salona in 1979*, VjAHD, 1984, 77; *Arheološko konzervatorski radovi u Solinu u 1981. i 82. godini*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1986, 12.

B. Čk.

OREB, Izvor, kipar i slikar (Vela Luka, 7. XI. 1946). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1972 (V. Michieli), bio suradnik Majstorske radio-nice F. Kršinića 1973–78. U početku crta i modelira likove iz svoje oko-

I. OREB, *Put*